

OOST-SOUBURG - Ze móeten iets doen, vinden ze. De Nederlandse Nieuw-Guinea veteranen bekommeren zich nog altijd om het lot van de Papoea's in het voormalige Nederlands Nieuw-Guinea.

Dagelijks sterven Papoea-kinderen in het westelijke deel van het land aan allerlei ziekten, luidt de noodkreet van de oud-militairen. Het onderwijs en de gezondheidszorg voor de Papoea's laten te wensen over. "Het is een onderdrukt volk. De Papoea's zijn de oorspronkelijke bewoners van Nieuw-Guinea, maar ze hebben niks te zeggen in hun eigen land!", zegt veteraan Adrie Poortvliet uit Oost-Souburg. De Vereniging van Nederlandse Nieuw-Guinea militairen - in 1979 mede opgericht door Poortvliet - is een actie begonnen.

Het is 46 jaar geleden dat de laatste militairen het voormalige Nederlands Nieuw-Guinea verlieten. In 1962 droeg Nederland haar kolonie - onder druk van de Verenigde Staten en de Verenigde Naties - over aan Indonesië. Sindsdien strijden de Papoea's voor een eigen land. "Het voelt alsof we de Papoea's destijds in de steek hebben gelaten", zegt Poortvliet, die in 1961 en 1962 als militair diende. Hij praat vol vertedering over de Papoea's. "Het zijn zulke vriendelijke, zachtaardige mensen. Elke dag denk ik wel terug aan die tijd. Ik ben er als 21-jarige jongen vrijwillig naartoe gegaan. Op zoek naar het avontuur. Ik vond het geweldig. Dat komt ook omdat ik de gevechten niet meegemaakt heb hoor. Ik liep vooral patrouille. Toen ik thuis die parachutisten op televisie zag, wilde ik terug."

Poortvliets hele huis staat vol met houten beelden, papoea-schilden en landkaarten. "Elk jaar op 1 december hijs ik de vlag."

Het is een gedenkwaardige datum voor Papoea's: op 1 december 1961 werd voor het eerst de Morgenster-vlag gehesen. Poortvliet: "Als je de vlag daar nu ophangt, word je in de gevangenis gegooid. De papoea's hebben geen vrijheid. Alle belangrijke posities worden ingenomen door de Indonesiërs. Die zijn in de loop der jaren naar het land gekomen. Veel Papoea's zijn gevlucht." Poortvliet leest voor uit een opinieblad van de Stichting West-Papoea: "In de afgelopen vijfenveertig jaar zijn 100.000 Papoea's vermoord of verdwenen. Niemand weet waar ze zijn."

De Nieuw-Guinea veteranen hopen dat de Nederlandse overheid zich in gaat zetten voor de Papoea's. Er moet meer ontwikkelingshulp komen, vinden ze. "Dat is er wel, maar niet vanuit de Nederlandse regering. Bestuursleden van onze vereniging hebben met minister Bert Koenders van Ontwikkelingssamenwerking gepraat, maar zonder succes." Poortvliet begrijpt er niets van. "We bemoeien ons wel met Suriname, maar Nieuw-Guinea hebben we als een baksteen laten vallen."